

Sygn. akt III Ca 606/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 lipca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Magdalena Balion - Hajduk (spr.)

Sędzia SO Krystyna Hadryś

SO Barbara Braziewicz

Protokolant Paulina Kozioł

po rozpoznaniu w dniu 9 lipca 2015 r. w Gliwicach

na rozprawie

sprawy z powództwa T. S.

przeciwko (...) S.A. w W.

o odszkodowanie

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Rybniku

z dnia 1 grudnia 2014 r., sygn. akt II C 1065/12

1. zmienia zaskarżony wyrok:

a) w punkcie 1 o tyle, że zasądzoną w nim kwotę podwyższa do kwoty 1.968 zł

(tysiąc dziewięćset sześćdziesiąt osiem złotych);

b) w punkcie 3 w ten sposób, że w miejsce kwoty 466,23 zł (czterysta sześćdziesiąt sześć złotych dwadzieścia trzy gorsze) zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 967 zł (dziewięćset sześćdziesiąt siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;

2. zasądza od pozwanego na rzecz powoda 121 zł (sto dwadzieścia jeden złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

SSO Barbara Braziewicz SSO Magdalena Balion – Hajduk SSO Krystyna Hadryś

Sygn. akt III Ca 606/15

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 1 grudnia 2014 r. Sąd Rejonowy w Rybniku zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1353 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 8 lipca 2012 r. a w pozostałym zakresie powództwo oddalił, zasądzając od pozwanego na rzecz powoda kwotę 446,23 zł tytułem zwrotu kosztów procesu oraz nakazując zwrot kwoty 66zł tytułem nadpłaconej opłaty od pozwu. Sąd Rejonowy ustalił, iż w związku z wypadkiem komunikacyjnym

w dniu 1 czerwca 2012 r. poszkodowani wynajęli u powoda T. S. pojazd zastępczy marki F. (...) za stawkę dzienną 147,60 brutto (120 zł netto). Jednocześnie w tym samym dniu zawarli z powodem umowę cesji wszelkich roszczeń odszkodowawczych związanych z wypadkiem. Za najem samochodu poszkodowani M. B. oraz G. B. nic nie zapłacili powodowi, tj. rozliczając się z nim bezgotówkowo zawartą umową cesji. Najem samochodu zastępczego trwał 16 dni (do czasu podjęcia decyzji przez ubezpieczyciela). G. B. jest ratownikiem medycznym i w czasie, kiedy doszło do wypadku, pracował w szpitalu w P.. Samochód zastępczy był mu potrzebny do dojazdu do pracy z R.. Maksymalna dzienna stawka najmu samochodu zastępczego dla samochodu odpowiadającego samochodowi marki F. (...) na rynku lokalnym wynosi 123zł brutto na dzień. W dniu 16 lipca 2012 r. powód wystawił fakturę za czynność określoną przez siebie jako „przygotowanie pojazdu do oględzin” .

Powyższy wyrok zaskarżył powód w części oddalającej powództwo co do kwoty 615zł, zarzucając mu:

- naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. poprzez uznanie, że nie jest należne korzystanie z auta zastępczego w okresie 5 dni pomiędzy powstaniem szkody, a jej zgłoszeniem;

- naruszenie prawa materialnego a to art. 415 k.c. poprzez uznanie, że brak możliwości korzystania z uszkodzonego pojazdu nie jest szkodą w okresie przed zgłoszeniem szkody ubezpieczycielowi.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja powoda była zasadna.

W pierwszej kolejności wskazać należy, iż Sąd I instancji poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne w sprawie, które Sąd odwoławczy w całości podziela. Zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. jest nieuzasadniony, albowiem Sąd I instancji prawidłowo na podstawie zebranego materiału dowodowego ustalił, iż poszkodowany korzystał z wynajmowanego samochodu począwszy od 1 czerwca 2012 r.

Jednocześnie apelujący w wywiedzionej apelacji postawił zarzut naruszenia prawa materialnego, a to art. 415 k.c. W ocenie Sądu Okręgowego Sąd I instancji dokonał prawidłowej oceny prawnej stanu faktycznego i zastosował właściwe przepisy prawa materialnego, niemniej

jednak Sąd Okręgowy nie podziela w całości przedstawionych przez Sąd Rejonowy wniosków końcowych.

Nie budzi wątpliwości, że treścią zobowiązania "przejętego" przez ubezpieczyciela w granicach umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych jest kompensacja szkody wyrządzonej w majątku poszkodowanego, w rozmiarze określonym w art. 361 k.c. Za normalne następstwo zniszczenia pojazdu służącego poszkodowanemu uznać należy konieczność czasowego wynajęcia pojazdu zastępczego. Jednocześnie zasadą jest refundacja wydatków na najem pojazdu zastępczego niezależnie od statusu poszkodowanego (czy jest on przedsiębiorcą, czy osobą fizyczną nieprowadzącą działalności gospodarczej) i niezależnie od celu wykorzystywania pojazdu mechanicznego (do celów komercyjnych, czy prywatnych) – tak m. in. uchwała SN z dnia 17 listopada 2011 r. III CZP 5/2011 OSNC 2012/3 poz. 28. Warunkiem zwrotu wydatków z tego tytułu jest, aby były one celowe i ekonomicznie uzasadnione (wydatki konieczne). Z tegoż względu trafnie Sąd I instancji przyjął, iż utrata możliwości korzystania z rzeczy stanowi szkodę majątkową, w związku czym poniesione wydatki na najem pojazdu zastępczego podlegają wyrównaniu - jako wydatki konieczne - jeżeli odpowiadają lokalnym stawkom czynszu najmu pojazdu o zbliżonej klasie (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 8 września 2004 r., IV CK 672/03) Niemniej jednak Sąd nie podziela autorytarnego i dowolnego poglądu Sądu I instancji, iż zwrot wydatków nie obejmuje okresu pomiędzy zdarzeniem obejmującym szkodę, a zgłoszeniem szkody ubezpieczycielowi. Czas koniecznego najmu pojazdu przy szkodzie całkowitej, jak w okolicznościach niniejszej sprawy, obejmuje okres od dnia zniszczenia pojazdu do dnia, w którym poszkodowany może nabyć podobny pojazd, nie dłuższy niż do dnia zapłaty odszkodowania. Wskazać należy, iż oceny czy poniesienie określonych kosztów mieści się w ramach szkody i normalnego związku przyczynowego należy dokonywać na podstawie indywidualnych, konkretnych okoliczności sprawy, a nie abstrakcyjnie. Oczywiście obowiązkiem poszkodowanego jest podejmowanie działań zmierzających do zminimalizowania szkody (art. 354 k.c.)

i dostosowania środków zaradczych w sposób proporcjonalny. Niemniej jednak nie ma rozbieżności, że w przypadku definitywnej utraty rzeczy uszkodzonej odszkodowanie przysługuje za okres od jej utraty do chwili uzyskania odszkodowania. Wynajęcie przez poszkodowanego pojazdu zastępczego będące normalnym następstwem deliktu nie narusza obowiązku współdziałania wierzyciela z dłużnikiem. W okolicznościach niniejszej sprawy poszkodowany korzystał z pojazdu zastępczego, poczynając od dnia wypadku do dnia następnego po wydaniu pierwszej decyzji ustalającej odszkodowanie w sprawie. Zdaniem Sądu Okręgowego nie ma uzasadnionych podstaw by twierdzić, że poszkodowany nie powinien był korzystać z pojazdu zastępczego w okresie zaledwie kilku dni poprzedzających zgłoszenie szkody. Materiał dowodowy zebrany w niniejszej sprawie nie wskazuje, by poszkodowany celowo doprowadził do zwiększenia rozmiaru szkody i nie podejmował działań zmierzających do zminimalizowania szkody.

W konsekwencji Sąd Okręgowy na mocy art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok w pkt 1 poprzez podwyższenie zasądzonej kwoty do 1968 zł, na którą składa się koszt wynajmu przez samochodu zastępczego przez cały okres z uwzględnieniem stawek wskazanych w opinii biegłego. Stosownie do wyników postępowania Sąd Okręgowy zmienił także orzeczenie o kosztach procesu rozdzielając je stosunkowo na mocy art. 100 k.p.c. Pozwany przegrał proces w 79% i w takim stosunku winien zwrócić koszty powodowi. Koszty wyniosły 2005,98zł (125 opłata od pozwu, 2 x po 617zł wynagrodzenia pełnomocników stron wraz z opłatą od pełnomocnictwa, 648,98zł wynagrodzenie biegłego uiszczone przez powoda), z tego 79% wynosi 1584zł, pozwany poniósł koszty wynagrodzenia swojego pełnomocnika 617zł, winien zatem zwrócić powodowi jeszcze kwotę 967zł.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono na mocy art. 98 k.p.c., obciążając nimi pozwanego, a złożyły się na nie opłata od apelacji – 30zł i wynagrodzenie pełnomocnika – 90zł.

SSO Barbara Braziewicz SSO Magdalena Balion – Hajduk SSO Krystyna Hadryś